

'דאמר רב יהודה: כל העולה מבבל לארץ ישראל עובר בעשה' – במסכת ברכות (מג) מצינו שרב יהודה ייחד ברכה לשמן אפרסמון והגדל בארץ ישראל: 'בורא שמן ארצנו'. ואמרו שם שאין ללמוד ממנו הלכה, דשאני רב יהודה דחביבא ליה ארץ ישראל'.
שמה יש מקום לשער שדברי רב יהודה קשורים המה זה בזה; ידיעתו והרגשתו שהוא מנוע מלעלות אל הארץ עד יום פקידה, היא שהוסיפה לו אהבה על אהבתו לארץ.

דף קיא

'מהו למיחת וליבמה? אמר ליה אחיו נשא כותית ומת ברוך המקום שהרגו, והוא ירד אחריו?!' — אף על פי שמותר לירד מהארץ כדי לישא אשה, היינו דוקא על מנת לחזור, אבל להשתקע שם אסור. (עפ"י תוס' ע"ז יג. ד"ה ללמוד; רמב"ם מלכים ה, ט וכסף משנה).

'ככתבם וכלשונם'

'כשם שאסור לצאת מארץ ישראל לבבל כך אסור לצאת מבבל לשאר ארצות' —
'שכל מקום שחכמה ויראת חטא מצויין שם, דינו כארץ ישראל, וכמו שאמרו כל הדר בבבל כאילו דר בארץ ישראל, שכל מה שאמרו בזה לא אמרו אלא מפני שסתם חו"ל אין חכמה ויראת חטא מצויים בה לישראל לרוב הצרות ועול הגלויות... וסתם ארץ ישראל חכמה ויראת חטא מצויים בה, עד שמתוכם משיגים כבוד בוראם, וזוכים ליהנות מזיו השכינה, ועל זה אמרו אפילו שפחה שבארץ ישראל מובטחת שהיא בת העולם הבא...'. (מאיר)

'אפילו שפחה כנענית שבארץ ישראל מובטח לה שהיא בת העולם הבא...'. —
'אפילו על רשעים מגינה זכות ארץ ישראל, שהרי אפילו שפחה כנענית שבא"י מובטחת היא שהיא בת עולם הבא, ובודאי אין הגמרא מדברת בשפחה צדקנית שהיא בלא"ה בת עוה"ב, ואפילו חסידי אומות העולם יש להם חלק לעולם הבא (ע' הלכות מלכים ה, יא), וק"ו שפחה דמיחייבא במצות, אלא ודאי בסתם שפחה שהיא שפלה ומעשים רעים ומדות רעות מצויים בה, כד' הש"ך (י"ד א סק"ב) לענין עבדים, ומ"מ מהני לה זכות א"י לזכותה שתהי' מובטחת שהיא בת עולם הבא. ואפילו מעשו הרשע נתירא יעקב אבינו ע"ה שמא תעמד לו זכות ישיבת א"י (בראשית רבה עו) וק"ו לזרע קודש זרע בחונים בני אברהם יצחק ויעקב, דאע"ג דלית בהו הימנותא איקרו בני מעלי וכדעת רבי מאיר (קדושין לו. ועוד), דהלכתא כותי' בהא'. (מתוך אגרות ראי"ה ב' תקנה)

(ע"ב) 'ולדבקה בו... והעושה פרקמטיא לתלמידי חכמים...'. — 'זהעובר על זה, ואינו מתחבר עמהם וקובע בלבו אהבתם ומשתדל בטובם ותועלתם, בעתים שיש סיפק בידו לעשות כן — מבטל עשה זה, וענשו גדול מאד, כי הם קיום התורה ויסוד חזק לתשועת הנפשות, שכל הרגיל עמהם — לא במהרה הוא חוטא' (לשון ספר החינוך מצוה תלד)